

Pradžia > ... > Šeimos Teisė Ir Paveldėjimas > Paveldėjimas > Paveldėjimas > Netherlands

Paveldėjimas

 Nyderlandai

Turinį pateikė

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

Ši informacijos suvestinė parengta kartu su *ES notariatų taryba (CNUE)*.

1 Kaip išdėstoma paskutinė valia dėl turto palikimo (testamentu, bendruoju testamentu, paveldėjimo susitarimu)?

Testamentą galima parengti tik notarinio aktu (nl. *notariële akte (notarinis testamentas)*) arba ranka rašytu privačiu aktu, įteiktu notarui saugoti deponuotame testamente (nl. *depot-testament*) (Civilinio kodekso 4:94 straipsnis (nl. *Burgerlijk Wetboek*). Ypatingais atvejais taikomos kelios išimtys (Civilinio kodekso 4:97–107 straipsniai). Bendrojo testamento (nl. *gezamenlijk testament*) negalima sudaryti (Civilinio kodekso 4:93 straipsnis). Susitarimas dėl būsimo paveldėjimo taip pat nėra priimtinas. Pagal Civilinio kodekso 4:4 straipsnio 2 dalį susitarimai, kuriais ketinama visiškai ar iš dalies atsisakyti dar neperėjusio palikimo, negalioja.

2 Ar paskutinė valia turi būti registruojama, ir jeigu taip, koku būdu?

Testamentą sudarantis notaras kitą darbo dieną turi užregistruoti informaciją centriniame testamentų registre (nl. *Centraal Testamenten Register (CTR)*).

Taip pat žr. <http://www.centraaltestamentenregister.nl/>. Informacija apie testamento saugojimą, registraciją ir paiešką taip pat prieinama Europos testamentų registro asociacijos (ENRWA) svetainės skiltyje „Informacijos suvestinė“: <http://www.arert.eu/>

3 Ar taikomi laisvės išreikšti paskutinę valią dėl turto palikimo apribojimai (pvz., privalomoji palikimo dalis)?

Iš mirusio asmens palikuonių (vaikų arba, jeigu vaikai mirė anksčiau, jų vaikų) negali būti visiškai atimama paveldėjimo teisė. Jie turi teisę į privalomąją palikimo dalį (nl. *legitieme portie*). Teisės į privalomąją palikimo dalį neturi nei sutuoktinis, nei aukštutinės linijos giminaičiai. Privalomoji palikimo dalis sudaro pusę palikimo, žr. Civilinio kodekso 4:64 straipsnį. Jei žemutinės linijos giminaitis remiasi savo teise į privalomąją palikimo dalį, jis bus laikomas ne įpėdiniu (nl. *erfgenaar*), bet kreditoriumi (nl. *schuldeiser*).

4 Jei paskutinė valia dėl turto palikimo neišreikšta, kas yra paveldėtojas ir kiek turto paveldi?

Jei testamento nėra, įvairiems scenarijams taikomi toliau nurodyti principai.

Jeigu miręs asmuo nebuvo susituokęs ir neturėjo vaikų, iš esmės lygiomis dalimis paveldi tėvai, broliai ir seserys, o kiekvienas iš tėvų visada paveldi ne mažiau nei ketvirtadalį palikimo.

Jeigu miręs asmuo buvo nesusituokęs ir yra maitintojo netekusių vaikų, palikimas lygiomis dalimis padalijamas

vaikams.

Jeigu mirusį asmenį, kuris neturėjo vaikų, pergyvena jo sutuoktinis, paskutinis sutuoktinis paveldi visą palikimą.

Jeigu miręs asmuo turi sutuoktinį ir vaikų, vaikai ir sutuoktinis paveldi lygiomis dalimis, tačiau pergyvenęs sutuoktinis pagal įstatymą įgyja palikimą sudarantį turtą. Palikimas likviduojamas sutuoktinio vardu. Kiekvienas vaikas, veikdamas kaip įpėdinis, turi teisę pareikšti pergyvenusiam sutuoktiniui piniginį reikalavimą (nl. *geldvordering*). Piniginis reikalavimas yra susijęs su vaiko palikimo dalimi. Šis reikalavimas tampa vykdytinas, jei paskelbiamas pergyvenusio sutuoktinio bankrotas arba jam taikoma skolų restruktūrizavimo procedūra (taip pat žr. Fizinį asmenų skolų restruktūrizavimo įstatymą (nl. *Wet schuldsanering natuurlijke personen*), arba jis miršta (Civilinio kodekso 4:13 straipsnis). Kai kuriais atvejais vaikai savo piniginį reikalavimą gali pareikšti ir anksčiau, pavyzdžiui, jei pergyvenęs sutuoktinis sudaro naują santuoką.

Ssituokusių sutuoktinių ir registruotų partnerių statusas yra vienodas.

5 Kokia institucija kompetentinga:

5.1 spręsti paveldėjimo klausimus?

5.2 priimti pareiškimą dėl paveldėjimo atsisakymo arba priėmimo?

5.3 priimti pareiškimą dėl testamentinės išskirtinės priėmimo arba atsisakymo?

5.4 priimti pareiškimą dėl privalomosios palikimo dalies priėmimo arba atsisakymo?

Nyderlanduose notaras yra kompetentinga institucija paveldėjimo teisės srityje. Šalys gali laisvai pasirinkti notarą, nepaisydamos mirusio asmens paskutinės gyvenamosios vietos.

Įpėdinis turi tris galimybes:

1. priimti palikimą besąlygiškai;
2. priimti palikimą sudarius aprašą, atsakomybę už skolas apribojant iki paveldimo turto vertės (nl. *beneficiair aanvaarden*);
3. atsisakyti palikimo.

Jeigu įpėdinis nori paprasčiausiai priimti palikimą (besąlyginis prėmimas), jis tai gali padaryti numanomai arba aiškiai nesilaikydamas kokių nors konkrečių formalumų atliekant tam tikrus veiksmus, kaip antai mirusio asmens turto pardavimas arba pasisavinimas. Palikimo besąlygiško priėmimo pasekmė yra ta, kad įpėdinis prisiima neribotą asmeninę atsakomybę už palikimo skolas savo turtu. Įpėdinis gali apriboti savo atsakomybę aiškiai priimdamas palikimą su sąlyga, kad palikimo skolos neviršija palikimo turto. Tai įpėdinis gali padaryti teismo kanceliarijai (nl. *griffie van de rechtbank*) pateikdamas priėmimo liudijimą sudarius aprašą (nl. *verklaring van beneficiaire aanvaarding*). Tokia pati tvarka galioja ir tuo atveju, jeigu įpėdinis nenori priimti palikimo arba jo atsisako. Šiems liudijimams jokie terminai netaikomi, tačiau kreditorius ar kita suinteresuotoji šalis gali prašyti teismo nustatyti terminą įpėdiniui. Jei įpėdinis leidžia šiam terminui pasibaigti, palikimas priimamas besąlygiškai. Taip yra ir tuo atveju, kai įpėdinis prieš pateikdamas liudijimą elgėsi taip, lyg jis būtų besąlygiškai priėmęs palikimą. Pasirinkimo negalima pakeisti.

Testamentinės išskirtinės (nl. *legaten*) gali būti priimamos arba atsisakoma jas priimti be kokių nors konkrečių formalumų. Pagal Nyderlandų teisę testamentinės išskirtinės negalima priimti su išlygomis.

Asmuo, turintis teisę gauti privalomąją palikimo dalį (nl. *legitimaris*) gali atsisakyti savo teisės į privalomąją palikimo dalį paprasčiausiai jos nepareikalaudamas. Įstatyme nenumatyta, kad šiuo tikslu reiktų išduoti kokį nors konkretų liudijimą. Jeigu asmuo, turintis teisę gauti privalomąją palikimo dalį atsisako savo teisės į privalomąją palikimo dalį, tai galima patvirtinti išduodant liudijimą.

6 Trumpai aprašykite nacionalinės teisės procedūrą, pagal kurią

sprendžiami paveldėjimo klausimai, įskaitant turto realizavimo ir padalijimo klausimus (taip pat nurodykite, ar paveldėjimo procedūrą turi pradėti teismas ar kita kompetentinga institucija, ar ji pradeda automatiškai).

Dažniausiai naudojimas notaro paslaugomis, ypač tais atvejais, kai yra sudaryta vedybų sutartis (nl. *huwelijkscontract*) arba testamentas, yra tinkamiausias būdas palikimui likviduoti. Į Nyderlandų notarą gali kreiptis kiekvienas iš įpėdinių arba testamentą vykdytojas (nl. *executeur-testamentair*), jei jis nurodytas testamente. Šalys gali laisvai pasirinkti notarą, nepaisydamos mirusio asmens paskutinės gyvenamosios vietos. Notaras padeda įpėdiniams pasidalyti palikimą. Jis nustato asmenis, kurie turi įpėdinio statusą, tuomet patikrina, ar yra sudarytas testamentas, ir pataria palikimo gavėjams, ar jie privalo priimti palikimą, ar galbūt geriau būtų jo atsisakyti. Notaras taip pat gali padėti įpėdiniams įvykdyti mokestines prievoles. Likviduojant palikimą teismas dalyvauja tik keliais atvejais. Taip gali atsitikti, jeigu palikimo likvidavimas ginčijamas arba jeigu vienas iš įpėdinių (pvz., jeigu jis yra nepilnametis) negali apginti savo interesų.

7 Kaip ir kada asmuo tampa įpėdiniu ir testamentinės išskirtinės gavėju?

Nyderlanduose nėra jokių nuostatų dėl teismo procedūros. Jeigu testamentą nėra, pagal įstatymą nustatoma, kas yra įpėdiniai. Jeigu testamentas yra, jame nurodoma, kas yra įpėdiniai ir testamentinės išskirtinės gavėjai (nl. *legatarissen*). Notaras gali nurodyti, kas turi teisę į palikimą paveldėjimo teisės liudijime (nl. *verklaring van erfrecht*), žr. Civilinio kodekso 4:188 straipsnį. Testamentą vykdytojas taip pat gali prašyti išduoti paveldėjimo teisės liudijimą. Paveldėjimo teisės liudijime notaras, remdamasis jam suteiktais įgaliojimais, įvardija asmenis, kurie turi teisę į palikimą, jų palikimo dalį ir, jei taikytina, testamentą vykdytojo vardą ir pavardę. Remdamiesi paveldėjimo teisės liudijimu, įpėdiniai ir (arba) testamentą vykdytojas gali nurodyti savo tapatybę palikimo skolininkams ir galės gauti informaciją apie likučius bankuose ir pan. Notarinis potvarkis yra būtinas norint vienam iš įpėdinių perduoti nekilnojamąjį turtą arba su nekilnojamuoju turtu susijusią teisę.

8 Ar įpėdiniai atsako už mirusiojo skolas, ir jei taip, kokiomis sąlygomis?

Jeigu įpėdinis besąlygiškai priėmė palikimą, jis visiškai atsako už mirusio asmens skolas (Civilinio kodekso 4:182 straipsnis). Jeigu palikimas priimamas sudarius aprašą, įpėdinis už skolas atsako tik paveldėto palikimo turtu. Jam negalioja asmeninė atsakomybė.

9 Kokių dokumentų ir (arba) informacijos paprastai reikalaujama registruojant nekilnojamąjį turtą?

Paveldėjimo teisės liudijimas gali būti įregistruotas viešame nekilnojamojo turto registre (nl. *openbaar register van onroerend goed*). Atskiras notarinis aktas būtinas dėl teisės į nekilnojamąjį turtą arba su nekilnojamuoju turtu susijusių teisių perdavimo.

9.1 Ar administratorius skiriamas privalomai arba privalomai to paprašius? Jei jis skiriamas privalomai arba privalomai to paprašius, kokių veiksmų tam reikia imtis?

Nyderlandų teisėje nenustatyta privaloma palikimo administratoriaus paskyrimo tvarka (nl. *beheerder van de nalatenschap*).

9.2 Kas įgaliotas vykdyti mirusiojo paskutinę valią ir (arba) administruoti turtą?

Testatorius (nl. *erflaters*) gali paskirti savo testamentą vykdytoją, kuris gali likviduoti palikimą. Jeigu palikimas priimamas pagal aprašą, teismas gali paskirti specialų administratorių (nl. *speciale beheerder*).

9.3 Kokie yra administratorių įgaliojimai?

Testamente nurodytas testamentą vykdytojas paprastai kalbant turi ribotas galias pagal Civilinio kodekso 4:144 straipsnį. Jis gali administruoti palikimą ir grąžinti palikimo skolas. Testatoriai gali suteikti testamentą vykdytojui daugiau teisių, pvz., perduoti palikimo daiktus be įpėdinių leidimo). Jeigu testamentą vykdytojui suteikiamas specialaus vykdytojo statusas (nl. *speciale executeur*) (palikimo likvidavimo patikėtinis) (nl.

afwikkelingsbewindvoerder)), jis gali perduoti daiktus ir priimti visus sprendimus dėl palikimo padalijimo.

10 Kokie dokumentai vykdant paveldėjimo procedūrą ar ją užbaigus pagal nacionalinę teisę paprastai išduodami paveldėtojų statusui ir teisėms patvirtinti? Ar jie turi konkrečią įrodomąją galią?

Įpėdiniai gali sudaryti dokumentą dėl palikimo paskirstymo (nl. *akte van verdeling*). Šis dokumentas tampa notariu, jei jį patvirtina notaras. To reikalaujama tais atvejais, kai įpėdinis yra neveiksnius (dėl nepilnametystės arba likvidavimo / teismo administravimo) (nl. *curatele/bewindvoering*). Notarinis aktas yra būtinas norint Nyderlanduose perduoti nekilnojamąjį turtą arba su nekilnojamuoju turtu susijusias teises, žr. atsakymą į 7 klausimą. Visais kitais atvejais palikimo paskirstymo dokumento priimti nereikia. Paveldėjimo teisės pažymėjimo pakanka daiktams, pvz., banko sąskaitoms ir kitam kilnojamajam turtui perduoti.

Šis tinklalapis priklauso portalui [Jūsų Europa](#).

Laukiame jūsų [atsiliepimų](#) apie tai, kiek naudinga pateikta informacija.

■ Paskutinis naujinimas: 27/12/2024

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismo tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.